

Raport Instytucjonalny o mieście

Rejowiec Fabryczny

- 2021 -

WYDAWCA:

Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju
ul. Ludwika Nabelaka 15 lok. 1 / 00-743 Warszawa
tel. +48 511 003 827 / +48 507 126 937
e-mail: ine@ine-isd.org.pl / www.pine.org.pl

PROJEKT

#klimaSENIORE – aktywizacja seniorów na rzecz klimatu

Celem Projektu jest zwrócenie uwagi na konsekwencje ekstremalnych zmian klimatycznych i aktywizowanie seniorów do działań zapewniających im bezpieczeństwo i poprawienie jakości życia. Główną formą Projektu będą organizowane narady obywatelskie, które mają za zadanie stymulowanie integracji wewnątrz- i międzypokoleniową. Tym samym wypracowane przy współpracy z lokalną społecznością rekomendacje zawarte w Lokalnej Agencji Aktywności Seniorów na rzecz klimatu, będą mogły być wpisane do polityki senioralnej Gminy.

Towarzyszące Programowi warsztaty z zakresu planowania i utrzymania zieleni oraz zielone inicjatywy mają integrować mieszkańców Gminy, a zwłaszcza seniorów, angażując w działania na rzecz ochrony klimatu i adaptacji do jego zmian.

Badania realizowane na zamówienie Ministerstwa Środowiska sugerują, że Polacy nie mają dostatecznej wiedzy o silnym związku między emisją gazów cieplarnianych a dostrzeganym przez nich wzrostem występowania globalnie i lokalnie ekstremalnych zjawisk pogodowych. Polacy są także świadomi wielu niebezpieczeństw związanych z ekstremalną pogodą, wśród których najczęściej wymieniamy zagrożenia zdrowia i życia ludzi (67,8%), stąd potrzeba działań edukacyjnych na temat wpływu zmian klimatu na jakość i warunki życia oraz działań łagodzących ten wpływ oraz uświadomienie wybranym, szczególnie narażonym grupom społeczeństwa, zagrożeń dla ich funkcjonowania, zdrowia i bezpieczeństwa wynikających ze zmian klimatu.

W grupie szczególnie narażonych na negatywne skutki ekstremalnych zjawisk klimatycznych, m.in. ze względu na wzrost ryzyka nasilenia się chorób układu krążenia, czy układu oddechowego, są osoby starsze. Zachodzące zmiany demograficzne (starzenie się społeczeństwa) sprawiają, że to właśnie seniorzy będą w najbliższych latach szczególnie ważną grupą wiekową pod względem ekonomicznym i społecznym. Według danych GUS osoby w wieku 60+ stanowią obecnie 25% społeczeństwa (ponad 9,5 mln). Przewiduje się, że do

2050 r. udział ten wzrośnie do 40%. To jest właśnie dobry czas dla srebrnej gospodarki, która poprzez współpracę oraz innowacyjność może zmieniać otoczenie zamieszkania seniora.

Seniorzy stanowią niewykorzystany potencjał wiedzy i doświadczenia w gospodarowaniu zielenią, będąc jednocześnie głównym beneficjentem usług ekosystemów, jako bywalcy parków, skwerów, ogródków działkowych i sami chętnie angażują się w sprawy zieleni. Zieleń poprawia warunki aerosanitarne, obniża temperaturę miejskiej wyspy ciepła, infiltruje wody opadowe, pochłania zanieczyszczenia powietrza, wpływa korzystnie na estetykę danego miejsca, ale także na zdrowie fizyczne i psychiczne ludzi.

Projekt realizowany jest w ramach programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Redakcja merytoryczna: Ewa Świerkula, Bolesław Meluch, Krzysztof Granat

Projekt graficzny, skład i łamanie: Konrad Wielądek

Ilustracje: Konrad Wielądek

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

2. DEMOGRAFIA MIASTA

**3. INSTYTUCJE PUBLICZNE – OCHRONA ŚRODOWISKA
I KLIMATU**

**4. INSTYTUCJE PUBLICZNE/SPOŁECZNE – GOSPODARKA
SENIORALNA**

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Rejowiec Fabryczny jest bardzo małym miastem z liczbą mieszkańców wynoszącą 4 328, z czego 51,0% stanowią kobiety, a 49,0% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 6,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Rejowiec Fabryczny ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -32. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -7,35 na 1000 mieszkańców Rejowca Fabrycznego. W 2020 roku urodziło się 24 dzieci, w tym 50,0% dziewczynek i 50,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,59 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2019 roku 48,8% zgonów w Rejowcu Fabrycznym spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 18,5% zgonów w Rejowcu Fabrycznym były nowotwory, a 2,7% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego.

W 2020 roku zarejestrowano 44 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 69 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Rejowca Fabrycznego -25. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0. 62,6% mieszkańców Rejowca Fabrycznego jest w wieku produkcyjnym, 16,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 21,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Źródło: GUS, 31.XII.2020

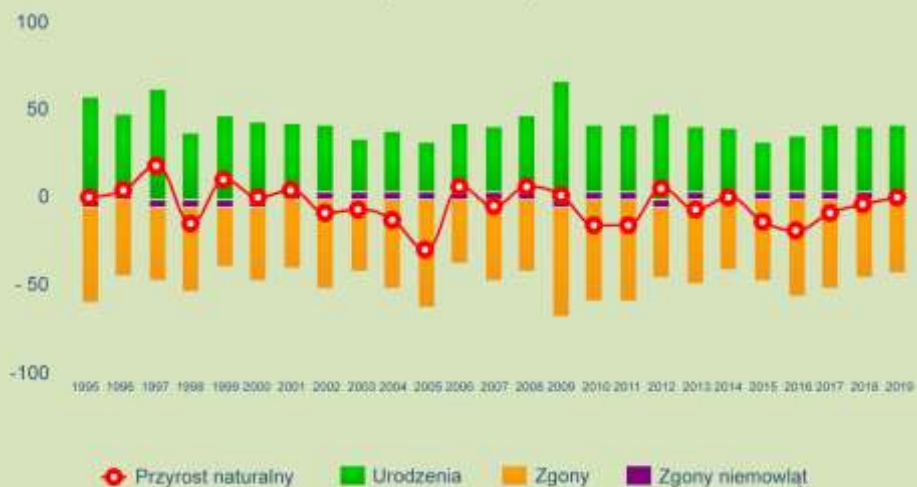
2. DEMOGRAFIA MIASTA

Dane (rok 2020)	Rejowiec Fabryczny	Warszawa	Województwo Mazowieckie	Polska
liczba mieszkańców	4 328	1 794 166	5 425 028	38 265 013
kobiety	51,00%	53,90%	52,20%	51,60%
mężczyźni	49,00%	46,10%	47,80%	48,40%
liczba mieszkańców 2002 - 2020	-6,10%	6,30%	5,80%	0,10%
średni wiek mieszkańców	41,5	42,9	41,6	42
kobiety	43,6	44,8	43,3	43,7
mężczyźni	39,4	40,06	39,7	40,3
współczynnik feminizacji	104	117	109	107
współczynnik maskulinizacji	96	85	92	94
powierzchnia w km ²	14,3	517,2	35 558	312 679
gęstość zaludnienia os./km ²	309,3	3 437,40	151	123
uzyskanie praw miejskich	1962 r.	1323 r.	nd	nd

Opracowanie własne na podstawie: GUS, 31 grudnia 2020r.

Przyrost naturalny w latach 1995 - 2019 w Rejowcu Fabrycznym

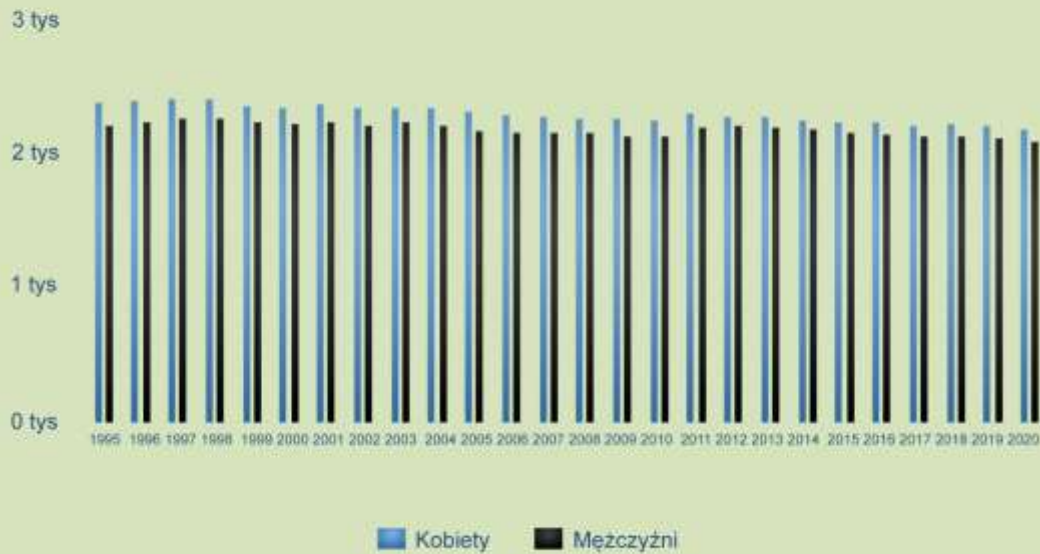
(Źródło: GUS)

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Populacja - Rejowiec Fabryczny w latach 1995 - 2020

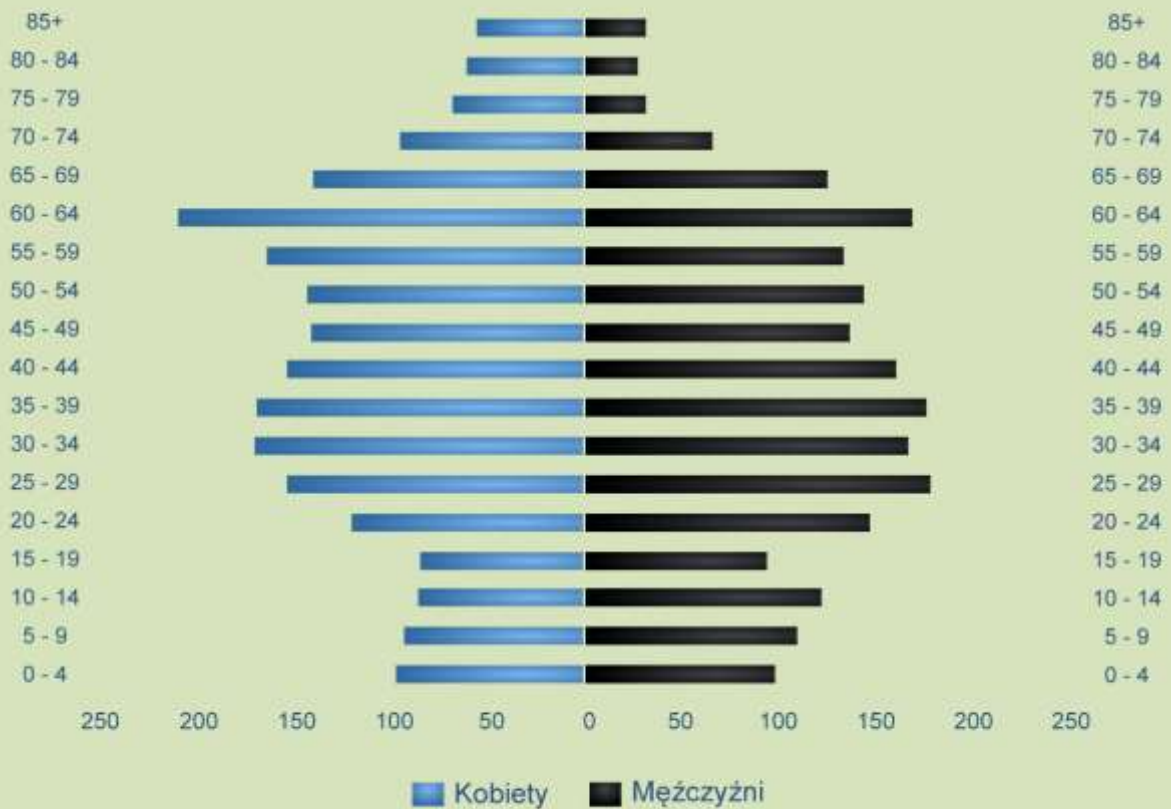
(Źródło: GUS)

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Piramida wieku mieszkańców Rejowca Fabrycznego w 2020

(Źródło: GUS)

Źródło: www.polskawliczbach.pl

PRODUKCYJNE GRUPY WIEKU		
kobiety	mężczyźni	
w wieku przedprodukcyjnym < 18 lat		16,30%
14,50%	18,10%	
w wieku produkcyjnym		56,00%
(18 - 59) 56,9%	(18 - 64) 68,5%	
w wieku poprodukcyjnym		25,80%
(> 59) 28,6%	(> 64) 13,4%	

BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU W REJOWCU FABRYCZNYM		
kobiety	mężczyźni	
ludność w wieku 0 - 14 lat		14,00%
12,50%	15,60%	
ludność w wieku 15 - 64 lat		69,70%
68,40%	71,00%	
ludność w wieku > 65 lat		16,30%
19,00%	13,40%	

WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO		
ludność w wieku nieprodukcyjnym		
na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,8	
Rejowiec Fabryczny	59,8	
mazowieckie	71	
Polska		68
ludność w wieku poprodukcyjnym		
na 100 osób w wieku produkcyjnym	33,7	
Rejowiec Fabryczny	33,7	
mazowieckie		38
Polska	37	
ludność w wieku przedprodukcyjnym		
na 100 osób w wieku produkcyjnym	129,6	

3. INSTYTUCJE PUBLICZNE – OCHRONA ŚRODOWISKA I KLIMATU

A. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA REJOWIEC FABRYCZNY NA LATA 2017-2026

Sformułowany cel strategiczny oparty jest na czterech podstawowych filarach, których zrównoważony rozwój prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego. Strategiczne obszary oddziaływania Strategii to: 1. Ludzie – otwarty na zmiany, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki; 2. Gospodarka – wielosektorowa, efektywna i otwarta na nowe możliwości; 3. Środowisko naturalne – utrzymanie dobrej jakości wód, gleby i powietrza oraz ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych; 4. Infrastruktura techniczna i społeczna – dostosowana do potrzeb, zintegrowana, nowoczesna, energooszczędna i służąca potrzebom mieszkańców.

Priorytety i działania

Priorytet I: Rewitalizacja zdegradowanych społecznie i gospodarczo obszarów miasta.

Działania:

1.1 Poprawa standardu życia mieszkańców poprzez modernizację przestrzeni miejskiej i substancji mieszkaniowej.

1.2 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej poprawiającej atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych.

1.3 Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych i innych podmiotów ekonomii społecznej w realizację zadań publicznych.

1.4 Rewitalizacja i dostosowanie przestrzeni publicznej w tym parków, terenów osiedlowych i zieleni miejskiej do nowych potrzeb i funkcji

Priorytet II: Rozwijanie wewnętrznie spójnego i funkcjonalnego układu komunikacyjnego miasta.

Działania:

2.1. Budowa ścieżek rowerowych, ciągów pieszych i pieszo – rowerowych pomiędzy osiedlami.

2.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej przemysłowych i mieszkaniowych terenów inwestycyjnych.

Priorytet III: Rozwój systemów ograniczających degradację środowiska.

Działania:

3.1. Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych i publicznych z zastosowaniem OZE.

3.2. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w terenach inwestycyjnych i zabudowy mieszkaniowej.

3.3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków poza obszarami aglomeracji ściekowej.

3.4. Wspieranie rozwoju energetyki rozproszonej wykorzystującej odnawialne źródła energii

Priorytet IV: Zwiększanie spójności społecznej, aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców.

Działania:

4.1. Wzrost jakości i efektywności usług użyteczności publicznej.

4.2. Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta.

4.3. Kształtowanie modelu uspołecznionego zarządzanie rozwojem, w tym: budżety osiedlowe szczególnie w strefach objętych procesami rewitalizacyjnymi.

4.4. Rozwiązywanie problemów społecznych i pobudzanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu.

4.5. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i grup nieformalnych w działaniach na rzecz integracji, ograniczania wykluczenia i prowadzenie innowacyjnych działań społecznych.

B. TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NR 101 I 105 PRZY UL. CHEŁMSKIEJ w Rejowcu Fabrycznym (kontynuacja projektu)

W ramach projektu docieplone zostaną stropy piwnic, strychów, ściany zewnętrzne oraz osuszanie i izolacja fundamentów, wymienione zostaną okna na kłatkach i w piwnicach oraz drzwi wejściowe.

Dzięki termomodernizacji poprawią się warunki życia mieszkańców a zabudowa zyska dodatkowo na estetyce.

Ciepłe domy – to mniejsze koszty ogrzewania mieszkań i niższa emisja dwutlenku węgla do powietrza. Docieplone stropy piwnic i dachów, osuszone i zaizolowane ściany fundamentowe zapobiegają stratom ciepła. Budynek odzyskuje historyczny wygląd i estetykę.

C. Projekt LOWE

W sierpniu i wrześniu 2021 r. mieszkańcy Rejowca Fabrycznego mogli rozwijać swoje pasje oraz doskonalić kompetencje społeczne i obywatelskie, informatyczne oraz rozwijać inicjatywność i przedsiębiorczość poprzez uczestnictwo w kolejnych zajęciach w ramach projektu LOWE. Częścią projektu były przeprowadzone warsztaty ekologiczne.

4. INSTYTUCJE PUBLICZNE/SPOŁECZNE – GOSPODARKA SENIORALNA

A. Program wieloletni "SENIOR+" na lata 2021-2025 (edycja 2021)

NAZWA ZADANIA: „PRZEBUDOWA I WYPOSAŻENIE LOKALU PRZY UL. HIRSZFELDA 3/38, 22-170 REJOWIEC FABRYCZNY, CELEM UTWORZENIA KLUBU „SENIOR+”

Planowane zadanie polega na utworzeniu i wyposażeniu Klubu „Senior+” na terenie miasta Rejowiec Fabryczny. W wyniku jego realizacji powstanie miejsce spotkań dla seniorów tj. osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60+, które będzie spełniało wiele funkcji, w zależności od potrzeb zgłaszanych przez seniorów. Program da możliwość osobom starszym aktywnego spędzania czasu, podzielenia się z innymi swoimi doświadczeniami życiowymi oraz wiedzą.

Celem działalności Klubu „Senior+” będzie także inicjowanie współpracy i łączenie inicjatyw lokalnych, prowadzące do skutecznej aktywizacji seniorów poprzez włączenie ich w życie społeczności lokalnej.

Powstały ośrodek wsparcia będzie dysponował 15 miejscami.

Uzyskanie dofinansowania z dotacji pozwoli na zaadaptowanie i dostosowanie pomieszczeń do aktywnego spędzania wolnego czasu, a także da możliwość korzystania z oferty prozdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej, opiekuńczej i rekreacyjnej, dostosowanej do potrzeb osób starszych.

B. PROGRAM „OPIEKA 75+” – EDYCJA 2021

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym przystąpił po raz drugi do realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+,- edycja 2021. Program zakłada wsparcie finansowe gmin w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, spełniających warunki do udzielenia pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej. Ponadto angażuje się w organizację życia kulturalnego emerytów, rencistów i inwalidów poprzez wyjazdy do teatru, spotkania biesiadne przy muzyce.

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Projekt #klimaSENIORE - aktywizacja seniorów na rzecz klimatu, realizowany przez Fundację Instytut na rzecz Ekorozwoju, wraz z Krajowym Instytutem Gospodarki Senioralnej, dofinansowany jest z programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy finansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

